

Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 OSLO

Dato: 09.05.2014
Vår ref.: 14-838 SFA/TFF
Deres ref.: 2013/128719-021

Høringsvar vedrørende endringer av diverse forskrifter - bruk av selvbalerende kjøretøy

Finans Norge og Trafikkforsikringsforeningen vil med dette gi sitt svar på høring fra Statens vegvesen på vegne av Samferdselsdepartement om bruk av selvbalerende kjøretøy. Vårt svar er sendt per e-post til: firmapost@vegvesen.no.

Det viktigste punktet i høringen for Finans Norge og Trafikkforsikringsforeningen er at selvbalerende kjøretøy omfattes av forsikringsplikten i bilansvarsloven (BAL) § 15.

Definisjoner av "kjøretøy" og "motorvogn"

Vi har ingen innvendinger til forståelsen av selvbalerende kjøretøy som *motorvogn* etter vegtrafikkloven. Det følger at selvbalerende kjøretøy også vil defineres som motorvogn jfr. bilansvarslovens § 3.

Bruksområder

Vi støtter forslaget om at kjøretøyet kan brukes på de samme arealer som i dag er tillatt for sykler, men likevel slik at maksimal hastighet på fortau settes lik normal gangfart. Gjeldende Nasjonal tiltaksplan for trafikkikkerhet på veg tar sikte på å få sykkelen vekk fra fortau, en endring her må også gjelde for disse kjøretøyene.

Førerkortforskriften

Vi støtter forslaget om at det ikke etableres krav om førerkort og at person over 16 år som har nødvendig ferdighet kan føre dette kjøretøyet. I høringsnotatet framholdes det flere steder at dette kjøretøyet har et betydelig skadepotensiale. For å sikre at føreren har nødvendig ferdighet til å føre dette kjøretøyet foreslår vi at forhandler og utleier har et ansvar for tilfredsstillende opplæring av kjøper/leier. Forhandler/utleier må også ha mottatt nødvendig opplæring for å kunne gjennomføre dette.

Kjøretøyforskriften

Vi støtter de oppsatte krav om lys, baklys og refleks. I tillegg til dette foreslår vi at det etableres krav om blinklys. Vi finner ikke at signalklokke gir tilfredsstillende varsling og foreslår krav om signalhorn.

Belysningen på dette kjøretøyet er spesielt lavt sittende. For å sikre god synliggjøring i trafikken, foreslår vi at det etableres krav om refleksvest for fører av kjøretøyet.

Videre foreslås det krav om hjelm for fører av kjøretøyet.

Forsikringsplikt etter bilansvarslova

Vi kan ikke se at det i høringsnotatet er forelagt noen begrunnelse for å unnta selvbalerende kjøretøy fra forsikringsplikten i bilansvarsloven (BAL § 15).

Finans Norge og Trafikkforsikringsforeningen anbefaler at selvbalerende kjøretøy omfattes av forsikringsplikten i BAL § 15.

I pressemeldingen på www.vegvesen.no opplyses det at "... forslag om at selvbalerende kjøretøy skal regnes som en motorvogn, men med bruksrettigheter som i hovedsak kan sammenlignes med det som gjelder for sykkel." Vi vil presisere at det etter vår oppfatning er et betydelig større skadepotensiale ved bruk av selvbalerende kjøretøy enn ved bruk av tråsykkel, jf. høringsnotatets kapittel 4 hvor blant annet høyere risiko er påpekt. Risiko gjelder skade både på andre trafikanter (gående, syklende og kjørende) og på fører av kjøretøyet selv foruten materielle skader. Ved å unnta denne typen kjøretøy fra forsikringsplikten i bilansvarsloven vil man få en rekke problemer med å håndtere forsikringskundene, og ikke minst skadetilfellene som måtte oppstå.

Objektivt ansvar

Det følger av definisjonen av selvbalerende kjøretøy som motorvogn, at regler for objektivt ansvar vil benyttes ved en ansvarsfordeling og skadeoppgjør etter et skadetilfelle (jfr. BAL § 4 og BAL § 8).

Dersom skadene skal dekkes i henhold til bilansvarslovens bestemmelser, uten at det foreligger forsikringsplikt for kjøretøyet, vil disse kjøretøyene i praksis bli sponset av eierne av andre typer forsikringspliktige kjøretøy (biler, mopeder, motorsykler mv.). Sistnevnte kategori kjøretøyeiere vil da i realiteten gjennom sine trafikkforsikringspremier måtte betale for skader som uforsikrede selvbalerende kjøretøy forvolder.

Dersom fører av kjøretøyet kun har en frivillig ansvarsforsikring gjennom for eksempel sin innbo- eller reisedekning, vil dette ikke dekke føreren for et eventuelt objektivt erstatningsansvar fører vil kunne få etter ulykke. Ansvarsdekningen i innbo-, villa- og reiseforsikringer dekker som regel kun skyldansvar (culpa).

Skade på fører ("1st party")

Med bakgrunn i risikoen omtalt under høringsnotatets kapittel 4, antas at skader på fører vil inntreffe ved bruk av slike kjøretøy.

Såfremt det foreligger en forsikringsplikt etter BAL § 15, vil skader som en fører av det selvbalserte kjøretøyet pådrar seg selv, være dekket av trafikksikringen.

Dersom kjøretøyet unntas fra forsikringsplikt etter bilansvarsloven, vil skader på føreren ikke være dekningsmessig.

Ansvarsdekninger under innbo- og villaforsikringer dekker ikke såkalte "first party skader."

Forsikringsrådgivning

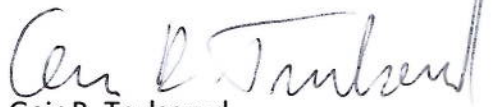
Det vil bli svært vanskelig for forsikringsbransjen å gi riktige råd om forsikringsdekning på disse kjøretøyene dersom de ikke omfattes av forsikringsplikten. På den ene siden vil det ikke bli riktig å anbefale en trafikksikring, og på den annen side vil andre dekninger ikke være tilstrekkelig dekkende i situasjoner som nevnt ovenfor.

Fremtidige kjøretøy – praksis til etterfølgelse

I høringsnotatets innledning og i kapittelet om avgrensning (2.) anfører direktoratet at man på nåværende tidspunkt ikke klart kan forutse utviklingen av nye kjøretøy i fremtiden. Vi anser det derfor som viktig at unntak for forsikringsplikt for motorvogner ikke gjøres uten særskilt gode grunner. Hovedregelen bør være at motorvogner har forsikringsplikt. Korrekt dekning for eier, forsikringstager, fører og sikkerheten for andre trafikanter/potensielt skadelidende må inkorporeres i en helhetlig vurdering når slike unntak skal gis.

Med vennlig hilsen

Finans Norge og Trafikkforsikringsforeningen



Geir R. Trulserud

Direktør